

Meerjarenplan

verwijdering
gevaarlijke afvalstoffen

**Meerjarenplan
verwijdering
gevaarlijke
afvalstoffen**

Beleidsstandpunt van de Minister van
Volkshuisvesting, Ruimtelijke
Ordering en Milieubeheer en het
Interprovinciaal Overleg

Commissie voor de
milieu-effectrapportage

BIBLIOTHEEK

Postbus 2345, 3500 GM UTRECHT

Inhoudsopgave

Deel I algemeen		
0	Samenvatting	7
1	Inleiding	11
1.1	Planmatige aanpak	12
1.2	Samenwerking overheden	12
1.3	Totstandkoming van het plan	12
1.4	Status van het plan	13
1.5	Beschouwde periode en reikwijdte	13
1.6	Leeswijzer	14
2	Evaluatie en voorzichten	15
2.1	Terugblik en evaluatie	16
2.1.1	De afgifte van gevaarlijke afvalstoffen	16
2.1.2	Aanbod vrijgekomen gevaarlijk afval	16
2.1.3	Verwijderingsstructuur	17
2.1.4	Preventie	18
2.2	Huidige situatie	19
2.2.1	De verwijdering in 1991	19
2.2.2	Knelpunten huidige verwijdering	20
2.3	Aanbodprognose	20
3	Instrumenten en uitgangspunten	23
3.1	Uitgangspunten	24
3.2	Instrumenten	25
3.2.1	Wet- en regelgeving	25
3.2.2	Vergunningverlening	25
3.2.3	Handhaving	25
3.2.4	Financiële prikkels	26
3.2.5	Onderzoek	26
4	Preventie en hergebruik	27
4.1	Preventie en hergebruik bij individuele bedrijven	28
4.2	Preventie en hergebruik per afvalstroom	28
4.3	Bijdrage van de verwijderingsstructuur aan preventie en hergebruik	29
4.4	Resultaten preventie en hergebruik	29
5	Verwijderingsstructuur toetingskader algemeen	31
5.1	Doelmatigheid	32
5.1.1	Continuïteit	32
5.1.2	Effectieve en efficiënte verwijdering	32
5.1.3	Capaciteit en spreiding	33
5.1.4	Effectief toezicht	33
5.1.5	Nazorg bij stortplaatsen	34
6	Toetsingskader per schakel van de verwijderingsketen	35
6.1	Inzamelen	36
6.2	Bewaren	37
6.3	Verwerken	38
6.4	Eindverwerking	38
6.5	In-, uit- en doorvoer	39
Deel II sectorplannen		
0	Toelichting	43
1	Klein chemisch afval	44
2	Oliehoudende sludges	46
3	Fotografisch chemisch afval	49
4	Afgewerkte olie	51
5	Scheepsafvalstoffen	53
6	Specifiek ziekenhuisafval	55
7	Zuren en basen	57
8	Gebruikte chemicaliën- verpakkingen	59
9	Vloeibare koolwaterstoffen	61
10	Te verbranden afvalstoffen	63
11	C-1 Afvalstoffen	67
12	C-2 Afvalstoffen	68
13	C-3 Afvalstoffen	70
14	Verontreinigde grond	73
15	Straalgrit	75
16	Accu's	77
17	Batterijen	79
18	Gasontladingslampen	81
19	Oliefilters	82
20	Non-ferro	83
Deel III annexen		
1	Vergunningplicht inzamelen	87
2	Lijst van afkortingen en begrippen	88
3	Actiepunten	89
4	Literatuurlijst	91
5	Afvalproductie en verwijdering	93
Bijlage: Visie van de NVCA		

Deel I

algemeen

Meerjarenplan

Inhoud van het plan

Maatregelen

**Ontwikkeling van het
afvalaanbod**

Samenvatting

Kern van het afvalstoffenbeleid is preventie en -indien dat onmogelijk is- het bevorderen van een 'lekvrije' verwijdering. Dit laatste betekent: een verwijdering die de mogelijkheden tot hergebruik en nuttige toepassing benut en de verwerkingsrisico's tot een acceptabel niveau reduceert.¹

Meerjarenplan

Het realiseren van preventie en een lekvrije verwijdering vergt een planmatige aanpak. Het verschaft alle betrokkenen duidelijkheid over de nodige maatregelen en ieders rol en verantwoordelijkheden hierbij.

Daarom hebben de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en het Interprovinciaal Overleg (IPO) dit Meerjarenplan verwijdering gevaarlijke afvalstoffen opgesteld. Overigens verplicht ook de EG tot een planmatige aanpak.

Inhoud van het plan

Het voorliggende plan schetst naast ontwikkelingen van de afgelopen jaren de huidige en toekomstige produktie en verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen en de knelpunten hierbij. Het formuleert ook maatregelen om deze knelpunten op te lossen.

Het Meerjarenplan beschrijft hoe preventie en hergebruik bevorderd zullen worden. Hierbij komt de uitvoering van de notitie Preventie en hergebruik van afvalstoffen [16] en de betekenis van producentenverantwoordelijkheid aan bod. Verder verschaft het een beleids- en toetsingskader voor de uitvoering van de Wet milieubeheer door rijk en provincies inzake de verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen. Zo geeft het een nadere invulling aan het begrip 'doelmatige verwijdering'. Voor twintig sectoren wordt het beleid geconcretiseerd.

Maatregelen

Het Meerjarenplan noemt een groot aantal maatregelen om preventie te bevorderen en de verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen te verbeteren. De belangrijkste maatregelen zijn vermeld in tabel 0.1.

¹ Deze samenvatting bevat informatie uit het beleidsstandpunt, de Visie van de NVCA, het Basisdocument chemisch afval en de trendstudie van TNO.

Tabel 0.1

Overzicht van de belangrijkste in het Meerjarenplan opgenomen maatregelen/doelstellingen.

Afvalstof	Huidige wijze van verwijdering	Maatregel/doelstelling	Datum
Klein chemisch afval	Verbranden	- Verdere uitbouw van de Kca-inzameling bij huishoudens;	
		- Verbetering inzamelrespons door voorlichting en introductie Kca-logo;	1993
		- Betere benutting mogelijkheden tot hergebruik (60%).	1995
Oliehoudend afval	Verwerken	- Reiniging en hergebruik van de zandfractie van olie/water/slib-mengsels van garages.	1996
Fotografisch chemisch afval	Verwerken / Verbranden	- 20 % preventie/hergebruik;	1995
		- >60 % preventie/hergebruik;	2000
		- Indampen/immobiliseren (verglazen) restprodukten.	1995
Afgewerkte olie	Hergebruik / Verbranden	- Realisering Centrale Bewerkingseenheid.	1995
Scheepsafvalstoffen	Verwerken	Realisering verbeterde afgifte van scheepsafval door:	
		- Tussentijds systeem van indirecte financiering;	1993
		- Definitief systeem van indirecte financiering;	1996
		- Bevordering van preventie door op te richten Stichting.	1993
Zinkhoudende beitsbaden	Verwerken	- 95 % nuttige toepassing.	2000
Gebr. verpak. - lijmen/kitten /harsen	Verbranden / Storten	- Realisering verwerkingsinstallatie.	1995
Vloeibare (halogeen) koolwaterstoffen	Hergebruik / Verbranden	- 50 % hergebruik van de (kleine) door Kca inzamelaars ingezamelde portijen;	1995
		- 25 % preventie van halogeen koolwaterstoffen.	2000
Te verbranden afvalstoffen	Verbranden / Storten	- Uitbreiding van de verwerkingscapaciteit.	1996
		- Achtervangfunctie AVR Chemie CV voor verpakt afval	1993
		- voor steekvast afval	1996
C-1 afvalstoffen	Storten	- Beëindiging van de uitvoer.	1996
C-3 afvalstoffen	Storten	- Forse reductie uitvoer.	1993
		- Beëindiging van de uitvoer.	1995
Vliegas AVI's	Hergebruik / Storten	- Verwerking van vliegas AVI's gericht op stimulering hergebruik.	1996
ONO-slib	Storten	- Preventie en hergebruik door bronmaatregelen bij galvanische bedrijven of door realisering van mogelijkheden tot metaal terugwinning, reductie storten 25 tot 30 %.	2000
Zeefzand	Hergebruik / Storten	- Reiniging en hergebruik van met PAK's verontreinigd zeefzand.	1995
Rayon slib	Storten	- Reductie van zinkgehalte tot beneden 2 % door bronmaatregelen.	1994
Batterijen	Bewaren	- 100 % inzameling gevolgd door maximaal hergebruik;	2000
		- Realisering verwerkingsinstallatie voor batterijen in samenhang met gedeeltelijke vervanging eenmalige door oplaadbare batterijen;	1996
		- Kwalitatieve preventie door vervanging van nikkel/cadmium-batterijen door nikkelhydride batterijen.	2000
Oliefilters	Verbranden	- Realisering verwijderingsstructuur voor oliefilters.	1993

Ontwikkeling van het afvalaanbod

Het Meerjarenplan bevat cijfers over het huidige aanbod en de verwijdering van gevaarlijk afval. Ook geeft het een beeld van de invloed van het afvalstoffenbeleid op het toekomstige aanbod.

Tabel 0.2

Invloed van voorziene maatregelen op de toekomstige afvalproductie en verwijderwijze van gevaarlijk afval bij autonome ontwikkeling van het aanbod (exclusief verontreinigde grond, baggerspecie, scheepsafval en zeefzand).

Aanbod ¹	Totaal	Preventie	Hergebruik	Overig	Verbranden	Storten
1990						
In kilotonnen	818		294	19	226	279
In procenten	100		36	3	28	33
2000						
In kilotonnen	1075	144	435	23	295	178
In procenten	100	13	40	3	27	17

¹ Betreft alle afvalstoffen welke op dit moment als gevaarlijk afval worden aangemerkt.

Een aantal afvaistromen groeit fors ten opzichte van 1990 (zie deel III, 5).

Voorbeelden: vliegas van afvalverbrandingsinstallaties en oliehoudende sludges. Deze stijging wordt ondermeer veroorzaakt door verbetering van de inzamelrespons; eigenlijk is dit alleen een verschuiving van de categorieën bedrijfs- en huishoudelijk afval naar de categorie gevaarlijk afval.

De preventie lukt bij gevaarlijk afval waarschijnlijk beter dan bij de totale hoeveelheid afval (13% resp. 10%). Bij hergebruik ligt dat anders (40% resp. 66%). Gevaarlijke afvalstoffen bevatten immers meestal hogere gehalten aan verontreinigingen, wat milieuverantwoorde nuttige toepassing belemmert.

De hoeveelheid afval die verbrand moet worden stijgt licht; het percentage te storten afval wordt gehalveerd.

1

Inleiding

Planmatige aanpak

Samenwerking

overheden

Totstandkoming van
het plan

Status van het plan

Beschouwde periode
en reikwijdte

Leeswijzer

